

Avgerðin hjá Líkningarráðnum um kvinnuliga festaran í Kunoy

SÓPAÐ AV BORDÐINUM

»Fyri meg er eingin ivi um hetta mál, og tað undrar meg, at Líkningarráðið ikki hevur tveitt svørðið fyri langari tíð síðani. Skal Líkningarráðið lasta Maluni Vilhelm fyrri, at Líkningarráðið og bygðaráðið í Kunoy - tveir almennir myndugleikar - ikki kunnu koma ásamt, so eru vit ólúksáluga langt úti!«.

»Yvirlegið«

So bersøgin var Jógvan Andreassen, sorinskrivari, tá hann skuldi meta um 'tað yvirlegna svarið' sum Líkningarráðið hevði givið Maluni Vilhelm, festara í Kunoy; Líkningarráðið hevur í fleiri ár noktað fyrri at skatta Maluna Vilhelm fyrri seg, men hevur flutt inntøku hennara av garðinum um yvir á mannin.

Hóast bygðaráðið hevði svarað Líkningarráðnum, at Malan Vilhelm sjálf røkti garðin, so hevði ráðið kortini latið mann hennara skattað av inntøkuni av garðinum.

- Tað vil siga, at man veit betri í Havn, hvat hendir í Kunoy enn myndugleikarnir í Kunoy, staðfesti Bjørn á Heygum spískt og vildi hava at vita, hvat tað so var, ið Lík-

ningarráðið bygdi sína avgerð á.

Hvat byggja til á?

Í hesum viðfangi kom fram, at avgerðin bygdi á eitt rundskriv frá 1978 viðvíkjandi konum í sjálvstøðugari vinnu, ið vísir til núverandi grein 4 stykki 2 í skattalógini. Manna-gongdin var og er at ganga út frá, at konufólk er ikki ført fyrri at reka ein bónda-garð sjálf.

- Hetta er einki annað enn fasthaldan av eini gamlari, avoldaðari skipan, segði Bjørn á Heygum, ið helt, at meinti Líkningarráðið, at festarin ikki rak garðin, so var tað tess upp-gáva at prógva tað.

Í Føroya Rætti greiddi Malan Vilhelm frá, at hon sjálf stendur fyrri øllum arbeiðnum á garðinum. Treyðugt so: eins og mannligrar festarar, so fær hon ein dugna frá manninum, soninum, fjallmonnum og røktingarmonnum.

Hevði ikki gjørt vart við seg!

- Men uttanhýsis-hjálpin fær øll samsýning fyrri tað arbeiðið, ið verður gjørt, segði Malan Vilhelm í síni frágreiðing til rættin í gjár.

Bjørn á Heygum, ið førði málið fyrri kunoy-arfestaran, vísti á, at maður hennara eisini hevði eitt fulltíðararbeiði, sum hann als ikki hevði kunna røkt, skuldi hann eisini røkt garðin fyrri konuna.

Julianna Klett, advokatur fyrri Líkningarráðið, segði, at tað var ikki ein spurningur um konufólk ella ikki, men ein spurningur um, hvat lógin segði.

Julianna Klett vísti á, at tað var ikki nóg mikið, at Malan Vilhelm var festari: hon mátti sjálf gera vart við, at talan var um sjálvstøðugt virksemi. Tað hevði hon ikki gjørt: hon ikki hevði sent inn sjálvstøðugan roknskap fyrri garðin fyrri at prógva, at hon hevði sjálvstøðugt virki, og hon hevði hvørki mótmælt álíkingini skrivliga til ráðið ella kært hana til landsskattanevndina.

Ber bara kaffi!

- Og viðvíkjandi spurninginum, hvør tað er, sum ger arbeiðið á garðinum, so hava vit bara hoyrt um, hvat onnur gera. Tað einasta vit hava fingið at vita um arbeiðið hjá Maluni Vilhelm er, at hon ber monnum kaffi á rættina,

§ 4. Giftur maður verður skattaður av allari inntøku síni og inntøku konu sínari, tá tey búgva saman. Hetta er tó bert galdandi, um bæði maður og kona eru skattskyldug her í landinum eftir 1. §.

2. stk. Kona, sum samskattað er við mannin, verður sett í skatt fyrri seg av teimum inntøkum, ið nevndar eru undir a), b) og c):

a) sjálvstøðugum virki ella vinnu uttan fyrri vinnu og virki mansins,

b) avlams- og fólkapensjón, eftirløn, arbeiðsloysisstuðli, sjúkraløn og dagpeningi,

c) upphaldspeningi, haldi, studningi, gávum, samsýningum o.t.l., sum bert verður veitt henni, og sum ikki verður latið av mánni hennara, sum hoi býr saman við.

tá teir koma aftur av fjalli, segði Julianna Klett.

Men sama gjørdi. Sorinskrivarin legði dent á, at Líkningarráðið ongantíð hevði innkallað festaran um hesi viðurskifti og kundi tiskil ikki taka sær rætt til uttan víðari at skúgva úttalilið frá lokalu myndugleikunum frá sær.

Ikki ókent

- Fyri at kvinnuligur festari skal kunna skattast av sjálvstøðugum virki, er tað ikki ein fortreyt, at hon kropsliga ger arbeiðið. Spurningurin er, um hon rekur garðin ella ikki, harundir ein spurningur um, hvørt hon samsýnir fyrri

arbeiðið, ið gjørt verður, segði Jógvan H. Andreassen, ið helt tað verða burturvið at pástanda, at konufólk ikki kunnu reka ein garð.

- Tað hava kvinnur í Føroyum gjørt í øldir og tað kenni eg frá mínum egna umhvørvi, segði sorinskrivarin.

ówh

Nýggir lestrar-vegleiðarar

Fríggjadagin finga 15 lestrarvegleiðarar á miðnámsútbúgvinum prógv frá skeiði, sum Lands-skúlafyrisingin hevur staðið fyrri. Skeiðið, sum byrjaði í 1988, hevur verið fimm ferðir eina viku.

Aftast frá vinstri: Terji á Lakjuni, Róland í Skorini, Hans Andreas Joensen, Bjørn Róin, Jákup Eyðun Joensen, Jákup Strøm og Bo Jørgensen.

Fremst frá vinstri: Bozena Rasmussen, Mina Reinert, Inger Flø Jørgensen, Egon Øregaard, Holger Arnbjerg, Eyðgunn Samuelson, Ingun Winther Olsen og Tummas í Dali.

